

ALGEMEEN

Titel	Wijs! Methode verzorging voor de basisvorming vmbo-t, havo/vwo editie
Auteurs	NIGZ; Urka, R.; Banens, J.
Uitgever	ThiemeMeulenhoff Voortgezet Onderwijs Postbus 7 7200 AA ZUTPHEN http://www.thiememeulenhoff.nl/vo vo@thiememeulenhoff.nl 088-8002015
Jaar van uitgave	2004, eerste druk
Doelgroep	Onderbouw vmbo-t, havo/vwo (leerjaar 1-2)
Korte beschrijving en samenstelling	Basisvormingsmethode verzorging met edities voor het vmbo/lwoo, vmbo-kt en havo/vwo. De methode bestaat uit twee delen en kan over één of twee leerjaren verdeeld worden. Wijs! kent een modulaire opbouw en kan ingezet worden in projectmatig onderwijs. Wijs! is ontwikkeld in samenwerking met het Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ).
Geanalyseerde onderdelen	Leerboek deel 2 (T)HV, docentenhandleiding. Voor meer informatie klik hier .
Uitgangspunten en doelstellingen	Er is aandacht voor praktische zorgvaardigheden, eigentijdse thema's die afzonderlijk van elkaar te gebruiken zijn en het vormen van een eigen mening. Door de afgeronde thema's kan Verzorging als zelfstandig vak gegeven worden of als een zelfstandig blok bij andere vakken. Voor snelle h/v-leerlingen zijn er verdiepingsonderwerpen en extra opdrachten. "Wijs! daagt leerlingen uit na te denken over de wereld, over de maatschappij en hun plaats daarin. Op die manier leren ze zich een mening te vormen en verantwoorde keuzes te maken over de zorg voor henzelf en die voor anderen".
Korte beschrijving van visie op financiële educatie	"Consumenten kan een lastige zaak zijn. We worden overspoeld met een groot aanbod van goederen en diensten. ... Veel mensen beschikken over onvoldoende kennis en vaardigheden voor een verantwoord consumptiegedrag. Hierbij moet gedacht worden aan onderwerpen als budgetteren, informatie verzamelen, rechten en plichten en het milieu."

INHOUDELIJKE ASPECTEN

Kennis en inzicht

De diverse onderwerpen van het kernconcept kennis en inzicht van financiële educatie zijn in dit deel voor de basisvorming (T)HV veelal benoemd met een korte uitleg. 'Hoe geld verdient kan worden' blijft bijvoorbeeld beperkt tot het opsommen van zakgeld, kleedgeld, vakantiegeld en via betaalde klusjes of vakantiewerk. 'Geld lenen' wordt direct in het eerste hoofdstuk genoemd. De methode maakt onderscheid tussen administratie en budgetteren.

Er is uitgebreid aandacht aan de onderwerpen 'consumentenrecht', 'reclame' en 'milieubewust kopen'. Onderwerpen die direct ontleent zijn aan de kerndoelen. Er wordt beperkt aandacht besteed aan de mogelijkheden van een eigen bank-, giro- of spaarrekening en van de (risico's van de) creditcard.

Vaardigheden

De vaardigheden met betrekking tot geld verdienen en geld uitgeven worden benoemd. Met name geld uitgeven, de wijze van betalen, de (consumenten)rechten en plichten ten aanzien van aanschaf, ruilen en garantie komen uitgebreid aan bod. In de diverse opdrachten en de praktijkopdracht worden leerlingen dan ook uitgedaagd een en ander in de praktijk uit te werken, bijvoorbeeld: *'Ga naar de supermarkt en zoek een product dat in vier verschillende vormen wordt aangeboden... Welke verpakking belast het milieu volgens jou het minst en welk het meest?'* Op deze manier wordt een appel gedaan op de mening van de leerling. Ook moeten leerlingen een begroting maken en een budget opstellen voor een te organiseren klassenfeest. Het openen van en het werken met een eigen bankrekening komt niet als vaardigheid aan bod.

Bewustzijn

Deze methode weidt aparte paragrafen aan de invloed van de reclame en het milieubewust kopen. Er wordt uitleg gegeven over de manier waarop reclame werkt, wat mag en niet mag (reclamecodecommissie). Via een aantal opdrachten worden leerlingen zich bewust(er) van diverse manieren waarop reclamemakers invloed uitoefenen op potentiële kopers.

DIDACTISCHE ASPECTEN

Wijs! geeft expliciet aan wat de relatie is met de kerndoelen. In de docentenhandleiding worden meerdere voorbeelden gegeven van didactische werkvormen: gebruik klassikale oriëntatie; gebruik stappenplan 'discussiëren'; de zakgeldkrant als een leuke en leerzame doe-krant.

Er wordt aangegeven welke vaardigheden aangeleerd kunnen worden. Hoewel de methode individueel en zelfstandig verwerkt kan worden, geven diverse opdrachten ook mogelijkheden om in (kleine) groepjes te werken.

Wijs! geeft zowel de docent als de leerling voldoende verwijzingen naar aanvullende informatiebronnen (o.a. Consumentbond, Nibud, jeugd-en-geld, consuminderen, reclamecode)

CONCLUSIES

Hoofdstuk 6 van de methode *Wijs!* gaat geheel over de consument. De methode dekt een groot deel van de (kennis)doelstellingen financiële educatie. De leerdoelen van financiële vaardigheden verdienen meer aandacht. Zeker voor deze doelgroep die in toenemende mate ook op het financiële vlak 'zijn eigen weg wil gaan'.

De drie leerdoelen met betrekking tot bewustzijn worden ruimschoots door paragraaf 6.3 (reclame) en 6.4 (milieubewust kopen) gedekt.

In de docentenhandleiding zijn ook toetsen en uitwerkingen opgenomen (op cd-rom) en worden suggesties voor de planning gegeven (minimum- en maximumprogramma). Per paragraaf en praktijkopdracht is ongeveer één lesuur nodig.